

гр. Бургас, ул. "Христо Ботев" 42

тел./факс 817690 - директор
0893354605- зам. Директор
817693- канцелария

web: <http://ivazov-burgas.com>
e-mail: info-200227@edu.mon.bg

Утвърждавам:
В. Григоров
/Директор/

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ
УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ**

**Учебна 2023/2024 година Настоящата програма е приета на
Заседание на ПС с протокол № 16/ от 14.09.2023 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи в СУ "Иван Вазов"- Бургас е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи определящи приоритети за развитие до 2025 год. /Европейската стратегия за правата на детето, Националната стратегия за детето, Закона за закрила на детето, Стратегията за образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, Националният план за интегриране на децата със СОП и/или хронични заболявания и новия Закон за предучилищното и училищното образование. Тя е съобразена с целите в сферата на средното образование, определени на областно ниво.

Програмата е насочена към предоставянето на равни възможности на всички ученици и изграждането на толерантно и достъпно училище. По дефиниция: "Уязвими са онези лица и групи от хора, които търпят ограничения по отношение на участието им в социалния живот и ползването на социални права." Причините за това са различни: живот в крайна бедност или ниски доходи и материални лишения; влошени финансови условия по ред причини; социални и психологически фактори; недостъпна среда; здравни и възрастови проблеми; липса или недостатъчни социални умения и образование.

Образованието у нас и в световен мащаб е изправено пред сериозни предизвикателства: все по-често се сблъскваме с представители на различни култури, ценности и норми различни от нашите, различни традиции и гледни точки. Глобализацията създаде условия хората да пътуват, да живеят на различни места, да учат в интернационална среда. Това налага изграждането на нов комплекс от умения за общуване и познания за другите; за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване; за толерантност към себе си и към другите.

Радикализирането и сегрегирането на различните етнически и социални общности задълбочава проблемите. Все по-ясно се очертава необходимостта от приобщаване на различните, на уязвимите, на изключените от обществото. Именно образованието се явява механизмът, чрез който те ефективно до бъдат включени, така че да се преодолеят бариерите, създадени от културни различия, бедност или заболяване.

С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи.

Програмата представя:

- SWOT анализ - определяне на уязвимите групи ученици, в СУ "Иван Вазов" и прилагане на мерки, свързани с приобщаването им и предоставянето на равни възможности;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните уязвими групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- приобщаване на родителите към училището и стимулиране на участието им в образованието на техните деца;
- повишаване степента на разбиране на проблемите на уязвимите групи и прилагане на ефективни практики;

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

•

СУ „Иван Вазов” е едно от най-голямите училища на територията на община Бургас.

В началото на учебната 2023/2024 година броят на децата и учениците, обучаващи се в училището, е 338 ученици - от ППГ-ХІІ клас. Етническият състав е разнороден, преобладават учениците от български произход, но има ученици, които се самоопределят като граждани от руски, турски и ромски етнос. Броят на учениците със СОП е 18.

За ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят уязвимите групи от ученици и да се класифицират

- хронично болни и/или ученици със СОП
- ученици от етнически малцинства
- ученици, живеещи в бедност
- ученици невладеещи добре български език
- полу сираци, сираци и малтретирани ученици.

Необходимо е да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причина за това са безработицата и ниските доходи. Броят на заминалите ученици е **общо 6**. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

Най-малка е в процентно отношение от уязвимите групи през учебната 2016/2017 година е тази на ученици от ромски произход-40процента. По-голямата част от тази група показва желание за бързо приобщаване, като основния проблем е ниското ниво на владеене на български език. Родителите са с недобро материално състояние, а у учениците се наблюдава стремеж към бърза адаптация и желание за научаване на български език.

Следваща уязвима група ученици е тази на **етническите малцинства**, които се самоопределят като представители на турски етнос. През предходната 2019/2021 учебна година техният брой е бил 21. Проблемите в тази група са свързани с недостатъчното владеене на български език и нежеланието за учене. В училище този фактор не е приоритетен, поради малкия процент на учениците от друг етнос.

Учениците със СОП и хронично болни -18
Полусираци и сираци-9

В СУ „Иван Вазов”- Бургас през предходната година от общо 30 педагогически специалисти /25 учители, 1 ресурсен учител, 1 ЗДУД, 1 директор , 1

психолог/ 17 са участвали в поне една форма на обучение за повишаване на квалификацията си /по Оперативни програми и проекти - 1, по Национални програми за квалификация- 6, по Регионални програми за квалификация, 3-ма по Общински програми -5, Вътрешноинституционни форми- 2.

Училището прилага следните мерки за предоставяне на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи :

- Извънкласни дейности
- Занимания в групи по ФУЧ - 12 групи за 2023/2024 год.
- Организация на обучението в ППГ -2 групи / 48 ученици/
- Организация на обучението в VI-VII-ми клас
- Обучение в индивидуална и самостоятелна форма
- Обедно хранене за учениците от ППГ и VI-ти клас
- Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети
- Системни разговори с родители и включването им в училищния живот
- Работа с ресурсен учител и психолог за учениците със СОП.
- Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност
- Отбелязване на различни празници.

• **III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА**

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за предоставянето на равни възможности и приобщаване на децата и учениците от идентифицираните уязвими групи в училище.
2. Осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.
3. Преодоляване на културните различия и конфликти чрез развиване на интеркултурни умения.

4. IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

<i>Мерки за реализиране на политиките</i>	<i>Отговорник</i>	<i>Срок за изпълнение</i>	<i>Индикатори</i>
1.МЕРКИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И			
ПРИБОЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ			
1.1.Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат,			

атмосфера на толерантност и добронамереност			
<i>1.1.1.Разработване и изпълнение на политики в училището</i>			
1.1.1.1 .Разработване и реализиране на мерки за проследяване на уязвимите ученици или групи в класовете	Кл.ръководители Психолог	2023/2024	Бр.ученици-120
1.1.1.2.Инициране на информационна кампания за уязвимите групи и необходимостта от приобщаване, толерантност и добронамереност .Инициране на дарителски кампании и организиране на благотворителни прояви.	Педагогически съветник Кл. ръководители	2023/2024	Брой табла 5 Брой информационни лекции 4
1.1.1.3 . Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании, олимпиади,състезания,празници и други мероприятия, включени в плановете на методическите обединения и в училищния план за извънкласните и извънучилищни дейности	Нач.учител Кл. ръководители Главен учител Психолог	2023/2024	Бр.проведени кампании Брой участвали ученици
1.1.1.4.Планиране и осъществяване на контрол на обучението на ученици със СОП, в самостоятелна и индивидуална форма и подаване на данните към Регистъра на уязвимите учениците	Директор Зам.- директор	2023/2024	Брой планирани проверки-7
1.1.1.5.Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на	Директор Зам.- директор	2023/2024	Брой извършени Проверки-25 Брой проверени

задълженията на класните ръководители по чл.129 „б”от ЗПНО -анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици - ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от кл.р- ли			Обекти 25
1.1.1.6.Изготвяне на регистър на уязвими ученици /групи/ и мерки за работа с тях: изготвяне на списък на учениците и изготвяне на карта за всеки ученик	Кл.ръководители Психолог	30.09.2023	Изготвяне на 1 бр.регистър Бр.карти-50
1.1.1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на равен достъп до образование и възможности за приобщаване на учениците от уязвимите групи	Директор	2023/2024	Брой НП-1 Брой проекти-2
1.1.1.8. Определяне на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Кл.ръководители	2023/2024	Брой обхванати ученици за учебната година-50
1.1.1.9 .Организиране на извънкласни и извънучилищни дейности	Ръководителите на групите Кл.ръководители	2023/2024	Брой обхванати ученици-76
1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и приобщаване на уязвимите групи			

1.2.1 .Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на уязвимите ученици или групи	Директор Гл.учители	2023/2024	Брой обучени учители-20
1.2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите		Бр.предвидени проверки-30 Брой проведени открити уроци-10
1.2.3.Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - личностно ориентиран подход	Учителите	2023/2024	Брой проверки-10
1.2.4.Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2020/2021	Очаквани резултати от обучението
1.2.5.Анализ на социалните умения и финансовите условия на учениците като фактори, нарушаващи равните възможности	Кл.ръководители Психолог	2023/2024	Брой напуснали ученици-6
1.3.Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП			
1.3.1. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП - осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	Учителите, работещи с деца със СОП Ресурсните учители Психолог	2023/2024	Брой разработени ИУП-6

П.ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
2.1.Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
2.1.1 .Включване на родителската общност за повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство и класните ръководители	Директор Зам.- директор	2023/2024	Брой инициативи-5
2.1.2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директор Зам.- директори Кл.ръководители		Брой срещи-4
2.1.3.Сътрудничество с различни организации-МКБППМН, ДПС, Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”, ЦОП и др.	Зам.директори Педагогически съветници	2023/2024	Брой срещи-13
2.2.Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.2.1.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на уязвимите ученици ,тяхното консултиране	Кл.ръководители	2023/2024	Брой проведени срещи-10
2.2.2.Инициативи за подпомагане на уязвими ученици от техни съученици	Кл.ръководители	2023/2024	Брой инициативи

Ш.ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ПРАВА И ПРИБОЩАВАНЕ			
3.1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Зам.директор Психолог	м.ІІ.2024 м.VІІ.2024	Брой отчети-1 Брой отчети-1

Настоящата програма е отворена и може да бъде актуализирана през учебната година с цел повишаване на ефективността ѝ.